

Врз основа на член 100 став 5 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 и 20/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19, 153/19, 180/19 и 275/19) и член 32 ставови 1, 2, 4 и 5 од Законот за установите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 32/05, 120/05 и 51/11), Управниот одбор на Јавната здравствена установа Здравствен дом „ЖЕЛЕЗНИЧАР“ - Скопје, на седницата одржана на _____ година, донесе

СТАТУТ НА ЈАВНАТА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ЗДРАВСТВЕН ДОМ „ЖЕЛЕЗНИЧАР“ - СКОПЈЕ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој статут се уредуваат: називот и седиштето на установата, организацијата и начинот на вршење на дејноста, застапувањето и претставувањето, управувањето, раководењето, надзорот, правата и обврските на корисниците на здравствената заштита, здравствената заштита во услови на вонредни и кризни состојби и во услови на штрајк, јавноста во работата и информирањето и постапката за донесување на статут и другите општи акти.

Член 2

Јавната здравствена установа Здравствен дом „ЖЕЛЕЗНИЧАР“ - Скопје (во натамошниот текст: Здравствен дом) е јавна здравствена установа со права, обврски и одговорности утврдени со закон, колективен договор, овој статут и други општи акти.

Здравствениот дом има својство на правно лице запишано во Централниот регистар на Република Северна Македонија.

Член 3

Здравствениот дом работи самостојно во свое име и за своја сметка и во правниот промет со трети лица одговара со сите свои средства со кои располага.

Член 4

Основач на Здравствениот дом е Владата на Република Северна Македонија.

II. НАЗИВ И СЕДИШТЕ

Член 5

Називот на здравствената установа го содржи името на: Република Северна Македонија, Јавна здравствена установа Здравствен дом ЈЗУ Здравствен дом „ЖЕЛЕЗНИЧАР“ - Скопје.

Скратениот назив на Здравствениот дом е: ЈЗУ Здравствен дом „ЖЕЛЕЗНИЧАР“ - Скопје.

Седиштето на Здравствениот дом е во Скопје, општина Центар, ул. Градски сид ББ - Блок IV, зграда 1.

Член 6

Здравствениот дом може да го промени видот, називот и седиштето, како и да изврши статусни измени (спојување, припојување, поделба или издвојување) само по претходна одлука на основачот, а согласно мрежата на здравствени установи.

Член 7

Здравствениот дом има свој печат и штембил.

Печатот има облик на круг со пречник од 32 мм., во средината е грбот на Република Северна Македонија, а околу него во првиот концентричен круг е испишано името на Република Северна Македонија, а во вториот концентричен круг е напишан текстот: Јавна здравствена установа Здравствен дом „ЖЕЛЕЗНИЧАР“ - Скопје.

Здравствениот дом може да има повеќе печати со иста содржина, кои се нумерирани.

Здравствениот дом може да има и печат со пречник од 28 мм., со иста пишана содржина како и печатот од став 2 од овој член, со тоа што називот на Здравствениот дом може да биде испишан со скратен текст, од кој недвосмислено се гледа дека припаѓа на Здравствениот дом и кој е нумериран.

Штембилот има форма на правоаголник со димензии 65 мм. во должина и 40 мм. во ширина, во кој е напишан текстот: Република Северна Македонија, Јавна здравствена установа Здравствен дом „ЖЕЛЕЗНИЧАР“ - Скопје, кој е испишан хоризонтално едно под друго, а под нив се остава празен простор за впишување на број на актот, на други писмена и на датумот на негово издавање.

Печатот и штембилот се испишани на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот во Скопје и неговото писмо.

Начинот на употребата, ракувањето и чувањето на печатот и штембилот се уредува со општ акт.

Здравствениот дом има своја трансакциска сметка.

III. ЗАСТАПУВАЊЕ И ПРЕТСТАВУВАЊЕ

Член 8

Здравствениот дом го застапува и претставува директорот.

Директорот е одговорен за законитоста во работењето на Здравствениот дом и за обврските што се преземаат во правниот промет.

Директорот со писмено овластување може да овласти вработено лице во Здравствениот дом за вршење на определени работи од надлежност на директорот поврзани со застапувањето и/или претставувањето на Здравствениот дом во негово отсуство.

IV. ДЕЈНОСТ НА ЗДРАВСТВЕНИОТ ДОМ

Член 9

Дејноста на Здравствениот дом е примарна и превентивна здравствена заштита со примена на диспанзерски и тимски метод на работа.

Здравствениот дом на подрачјето за кое е основан обезбедува:

- итна медицинска помош со домашно лекување,
- превентивна здравствена заштита за предучилишни деца,
- поливалентна патронажа,
- стоматолошка заштита на деца до 14 годишна возраст,
- здравствена статистика,
- здравствени услуги во врска со здравјето и безбедноста при работа, безбедноста во сообраќајот и други здравствени услуги за утврдување, проверување и оценка на здравствената состојба,
- спроведување програми за рано откривање и превенција на одредени заболувања,
- третман и следење на дијабетес и дијабетична ретинопатија,

- третман и следење на болести на тироидна жлезда,
- обезбедување со лекови и медицински потрошен материјал,
- обезбедување на населението со инсулин, глукагон, инсулински игли и ленти за мерење на шеќер,
- биохемиско-лабораториска дејност.

Здравствениот дом спроведува специјалистичко-консултативна здравствена заштита од областа на:

- радиодијагностика,
- офталмологија,
- оториноларингологија,
- психијатрија,
- неврологија,
- интерна медицина,
- дерматовенерологија,
- физикална медицина и рехабилитација,
- медицина на труд.

Специјалистичко-консултативната здравствена заштита од ставот 2 на овој член опфаќа:

- амбулантски прегледи со упат од избраниот лекар или друг лекар специјалист,
- здравствени третмани кои се вршат на секундарно ниво и
- дејност на дневна болница за третман на пациентот, според кој за здравствените услуги за дијагностика, терапија, нега и рехабилитација кои се вршат на секундарно ниво е потребно сместување на болните само во определено време во текот на денот.

Во спроведувањето на специјалистичко-консултативната здравствена заштита врши испитување и утврдување на заболувањата, повредите и здравствената состојба на корисниците, спроведува специјализирани дијагностички, терапевтски и рехабилитациони постапки и дава специјалистички мислења и предлози и врши други здравствени услуги предвидени во прописите за здравствена заштита и здравствено осигурување или по барање на корисникот на услугите.

Вршењето на здравствените услуги во врска со здравјето и безбедноста при работа, безбедноста во сообраќајот и другите здравствени услуги за утврдување, проверување и оценка на здравствената состојба се вршат согласно Законот за здравствената заштита и посебните прописи од соодветните области.

Здравствениот дом може да ја измени и прошири дејноста само во согласност со основачот.

Член 10

Здравствениот дом ја врши здравствената дејност во мрежата на здравствени установи, согласно Законот за здравствената заштита, овој статут и други прописи.

Здравствениот дом, во рамките на дејноста што ја врши во мрежата, укажува здравствени услуги за осигурените лица согласно Законот за здравственото осигурување под услови и начин утврдени со прописите од здравствената заштита и здравственото осигурување.

Здравствениот дом може да укажува здравствени услуги и на пациенти кои здравствените услуги ги плаќаат со лични средства доколку ги исполни условите предвидени со Законот за здравствената заштита.

V. ВНАТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ЗДРАВСТВЕНИОТ ДОМ

Член 11

Организацијата на работата на Здравствениот дом се заснова врз начелата на достапност, рационалност, ефикасност и континуираност на здравствената заштита.

Во Здравствениот дом согласно со начелата од став 1 на овој член се обезбедува единство на превентивната и специјалистичко-консултативната здравствена заштита и се организираат организациони единици кои преставуваат организационо-техничка целина за вршење на дејностите од член 9 на овој статут и тоа:

- служба за примарна и превентивна здравствена заштита со радиодијагностика;
- служба за специјалистичко-консултативна здравствена заштита со биохемиска лабораторија.

Здравствениот дом, поради недостаток на здравствени работници - доктори од областа на стоматологијата за стоматолошка заштита на деца до 14 годишна возраст со заснован работен однос во Здравствениот дом на денот на донесувањето на овој Статут, ја врши дејноста за стоматолошка заштита на деца до 14 годишна возраст согласно член 221 од Законот за здравствената заштита.

За вршење на правни, сметководствено-финансиски, административно-стручни и општи работи во Здравствениот дом се организираат внатрешни организациони единици согласно прописите за административни службеници и вработените во јавниот сектор.

Член 12

Делокругот на работа на внатрешните организациони единици и систематизација на работните места на Здравствениот дом се уредува со општ акт за организација и систематизација на работните места согласно со член 11 од овој статут.

Член 13

Во Здравствениот дом се имплементира Националниот систем за електронско закажување на интервенции и прегледи „Мој термин“ заради креирање на термините (време за прием) за преглед на пациенти и за вршење на прегледи на пациентите врз основа на добиениот Е-упат.

Член 14

Во Здравствениот дом на видно место се истакнува Протоколот за хоспитална култура заради запознавање на вработените со принципите на постапување и однесување содржани во Протоколот.

VI. УПРАВУВАЊЕ

Член 15

Со Здравствениот дом управува Управен одбор.

Управниот одбор го сочинуваат пет членови, од кои тројца претставници на основачот и двајца претставници кои ги именува Советот на градот Скопје.

Член 16

За член на управен одбор може да биде именувано лице кое има најмалку високо образование и има најмалку пет години работно искуство во областа на здравството, економијата или правото.

За член на управниот одбор не може да биде именувано лице кое покрај во случаите утврдени со Законот за установите, е вработено или поседува акции во правни лица кои вршат производство или промет со лекови, медицински помагала, односно

медицинска опрема, блиско лице на член на управен одбор и во други случаи утврдени со прописите од областа на спречувањето на судирот на интереси.

За член на управниот одбор не може да биде избран директорот.

Член 17

Член на управен одбор на Здравствениот дом и директорот не може да имаат лично, преку трето лице или по било која основа интереси во Здравствениот дом, кои можат да имаат какво било влијание на неговата независност и непристрасност во раководењето, односно управувањето во установата.

Секој член на органот на управување, односно директорот на Здравствениот дом, се должни да го предупредат основачот на постоењето на ваков интерес кај членовите на органот на управување, односно кај директорот.

Член 18

Управниот одбор на Здравствениот дом ги врши следните работи:

- донесува статут и други општи акти на Здравствениот дом и го следи нивното извршување,
- донесува финансиски план и го разгледува и утврдува буџетот на Здравствениот дом,
- ја разгледува и усвојува завршната сметка,
- донесува Програма за работа и за инвестициони вложувања врз основа на утврдени здравствени приоритети,
- ги разгледува договорите со Фондот за здравственото осигурување на Република Северна Македонија, за видот, обемот, квалитетот и роковите за остварувања на здравствената заштита на населението,
- го усвојува годишниот извештај за работа на Здравствениот дом,
- го утврдува финансискиот план на приходи и расходи на Здравствениот дом,
- распишува конкурс за директор на Здравствениот дом,
- донесува одлука за утврдување предлог за промена на дејноста и за другите статусни измени (поделба, издвојување, спојување и припојување), по претходна согласност на основачот,
- избира постојани и повремени комисии,
- донесува одлука за висината на трошоците за полагање на стручните испити на здравствените работници со завршено средно, више и високо стручно образование,
- одобрува службени патувања во странство и го определува времетраењето на патувањето,
- донесува четиригодишна програма за потребите од специјалистички и супспецијалистички кадри за секоја година посебно, согласно програмата за потребата од специјалистички кадри донесена од министерот за здравство.
- донесува одлука за упатување на специјализација и супспецијализација и на друга едукација на вработените,
- донесува План за јавни набавки,
- одлучува за евентуалниот вишок на приходи над расходите кој Здравствениот дом ги остварил со вршење на дејноста на пациенти кои услугите ги плаќаат со лични средства да се намени за развој на здравствените услуги и здравствената дејност,
- врши и други работи утврдени со закон, колективен договор и овој статут.

Член 19

Членовите на управниот одбор на првата седница избираат претседател и заменик претседател на управниот одбор, со мнозинство на гласови од вкупниот број членови на управниот одбор.

Член 20

Мандатот на членовите на управниот одбор трае четири години, со можност за повторен избор (реизбор).

Член 21

Членот на управниот одбор на Здравствениот дом може да се разреши пред истекот на времето за кое е именуван во следните случаи:

- ако престанал основот врз кој е именуван;
- отсуствува од седниците на управниот одбор неоправдано најмалку два пати годишно;
- дополнително се утврди дека е блиско лице на член на управен одбор, како и во други случаи утврдени со прописите од областа на спречувањето на судирот на интереси;
- дополнително се утврди дека има лично, преку трето лице или по која било основа, интереси кои можат да имаат какво било влијание на неговата независност и непристрасност;
- несовесно или неефикасно ги извршува обврските во управниот одбор и
- работи спротивно на одредбите од овој статут.

На членот на управен одбор на Здравствениот дом му престанува мандатот пред истекот на времето за кое е именуван:

- на негово барање и
- ако настане трајна или привремена неспособност за непречено вршење на функцијата или во случај на смрт.

Член 22

Управниот одбор на Здравствениот дом работи и одлучува на седници на кои се води записник.

Работата на управниот одбор е јавна.

Седницата ја свикува претседателот на управниот одбор по потреба, а задолжително кога тоа го бара директорот или стручниот колегиум на Здравствениот дом или 10% од вработените.

Член 23

Управниот одбор одлуките ги донесува со мнозинство на гласови од вкупниот број на членови, а за работите од јавен интерес одлучува со мнозинство гласови на претставниците на основачот и тоа:

- донесување на статут,
- донесување на одлука за промени на видот, називот и седиштето, како и да изврши статусни измени (спојување, припојување, поделба или издвојување),
- донесување на програма за работа и финансиски план,
- усвојување на завршната сметка и
- усвојување на извештајот за работа.

Член 24

Директорот на Здравствениот дом има право и должност да учествува во работата на управниот одбор, во подготвувањето на седниците на управниот одбор, да укажува на законитоста на работата на управниот одбор, без право на одлучување.

Член 25

Со Деловникот за работа што го донесува управниот одбор, поблиску се уредува начинот на неговата работа.

VII. ДИРЕКТОР

Член 26

Работоводниот орган на Здравствениот дом (во натамошниот текст: директор) го организира и раководи процесот на трудот, го води работењето на Здравствениот дом, самостојно донесува одлуки во рамките на своите надлежности, го претставува и застапува Здравствениот дом спрема трети лица и е одговорен за законитоста на работењето на Здравствениот дом.

За директор на Здравствениот дом се именува лице кое ги исполнува условите утврдени во закон.

Член 27

Директорот на Здравствениот дом се именува врз основа на јавен конкурс кој го распишува управниот одбор.

Директорот го именува, односно разрешува министерот за здравство.

Мандатот на директорот трае четири години.

Член 28

Конкурсот за именување на директор го распишува управниот одбор на Здравствениот дом три месеци пред истекот на мандатот на постојниот директор.

Конкурсот се објавува во три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Северна Македонија, од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

Рокот за пријавување на конкурсот трае 15 дена.

Во конкурсот се наведуваат условите што треба да ги исполнуваат кандидатите и документите што треба да ги достават.

Член 29

Конкурсот за именување на директор го спроведува Конкурсна комисија составена од три члена која ја избира управниот одбор од редот на вработените во Здравствениот дом.

Конкурсната комисија е должна во рок од осум дена од денот на истекот за поднесување на пријавите по конкурсот, пријавите со целокупната документација да ги достави до Министерството за здравство.

Член 30

Директорот на Здравствениот дом ги врши следните работи:

- ја организира и раководи со работата на Здравствениот дом,
- самостојно донесува одлуки,
- го застапува и претставува Здравствениот дом пред трети лица,
- одговорен е за законитоста во работењето,
- ја предлага Програмата за работа и Планот за развој и презема мерки за нивно спроведување,

- ја предлага организацијата на работата на Здравствениот дом и систематизацијата на работните места,
- ги извршува одлуките на управниот одбор,
- донесува годишен план за вработување на давателите на јавните услуги во областа на здравството, административните службеници и на помошно - техничките лица, согласно со Законот за вработените во јавниот сектор,
- донесува програма за вршење на здравствена дејност на примарно ниво по населени места, на која претходна согласност дава Министерството за здравство,
- обезбедува да бидат креирани најмалку онолку термини колку што секој здравствен работник извршил интервенции или прегледи на пациенти во претходниот месец,
- се грижи да бидат обезбедени доволен број на термини за интервенции и прегледи на пациенти во Националниот систем за електронско закажување на интервенции и прегледи „Мој термин“,
- ги именува и разрешува работниците со посебни овластувања и одговорности, именува и разрешува членови на комисији за јавни набавки,
- одлучува за приемот на работници и за распоредувањето на работниците на одредени работни места,
- поднесува извештај за резултатите од работењето на Здравствениот дом по периодичната и годишната пресметка,
- ги разгледува приговорите од корисниците на здравствената заштита за укажаната здравствена заштита,
- учествува во работата на управниот одбор без право на одлучување,
- одобрува службени патувања во земјата и го определува времетраењето на патувањето,
- издава наредби за почитување на куќниот ред,
- организира и врши контрола на користењето и одржувањето на основните средства, а особено на медицинската опрема,
- ја организира и води работата во услови на вонредна состојба, кризна состојба и во услови на штрајк,
- склучува договори за извршување на здравствени услуги со Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија, со кој се уредува видот, обемот, квалитетот и роковите за остварување на здравствената заштита, начинот на пресметување и плаќање на здравствени услуги, причините и условите под кои може да се раскине договорот;
- предлага членови за формирање на Комисии пред кои здравствените работници со завршено средно, више и високо стручно образование треба да го полагаат стручниот испит
- донесува решенија за изрекување на дисциплински мерки за дисциплинска неуредност против здравствениот работник, односно здравствениот соработник по претходен писмен извештај од непосредно претпоставениот здравствен работник, односно здравствен соработник, а за очигледна дисциплинска неуредност изрекува дисциплинска мерка без претходен писмен извештај,
- формира комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплински престап,
- донесува решение за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап, на здравствени работници, односно здравствени соработници,
- донесува решение за времено отстранување од Здравствениот дом на здравствени работници, односно здравствени соработници,

- формира комисија за утврдување на материјална одговорност на здравствени работници, односно здравствени соработници, и донесува решение за надомест на штета,
- склучува договор со специјализантот на кого му е одобрена специјализација за уредување на меѓусебните права и обврски во однос на реализацијата на специјализацијата,
- обезбедува непречено функционирање на Националниот систем за електронско закажување на интервенции и прегледи „Мој термин“
- постапува по усни и писмени поплаки поднесени од пациенти согласно Законот за заштита на правата на пациентите,
- се грижи за спроведување на Протоколот за хоспитална култура и
- врши и други работи предвидени со закон, колективниот договор, овој статут и другите општи акти на Здравствениот дом.

Правата и обврските меѓу директорот и работодавачот се уредуваат со менаџерски договор кој особено содржи показатели на успешност кои директорот треба да ги оствари.

Член 31

Во извршувањето на работите од својата надлежност директорот донесува: наредби, упатства, решенија, налози и други поединечни акти.

Член 32

Директорот на Здравствениот дом е должен на секои шест месеци да доставува извештај за работата до министерот за здравство, во кој особено е должен да достави податоци за извршениот вид и обем на здравствени услуги и за финансиското работење на Здравствениот дом.

Ако од извештајот за работа се утврдат недостатоци или загуби во финансиското работење директорот е должен истите да ги отстрани во наредните шест месеца.

Ако и по истекот на наредните шест месеца директорот не ги отстрани утврдените недостатоци и во тој период повторно има недостатоци и/или загуби во финансиското работење, министерот за здравство ќе го разреши директорот и ќе именува вршител на должноста директор, до именување на директор по распишан конкурс, но не подолго од шест месеца.

Ако директорот не спроведе постапка за јавна набавка на лекови, потрошен медицински материјали и медицински помагала и/или не ги спроведува прописите кои се однесуваат на санитарно - хигиенските услови во здравствените установи ќе се постапи согласно член 110 од Законот за здравствената заштита.

Член 33

Директорот на Здравствениот дом може да биде разрешен од министерот за здравство пред истекот на времето за кое е именуван во случаи утврдени со закон.

Член 34

Директорот доколку утврди неправилности во укажувањето на здравствената заштита во Здравствениот дом должен е да преземе мерки за отстранување на тие неправилности, а по потреба може да формира и стручна комисија за разгледување на одреден случај.

VIII. СТРУЧЕН ОРГАН

Член 35

Здравствениот дом има Стручен колегиум кој е стручен орган на Здравствениот дом.

Стручниот колегиум го сочинуваат:

- директорот,
- раководителите на основните организациони единици и
- главната медицинска сестра.

Во работата на Стручниот колегиум, кога се расправа за работи кои се однесуваат на вршењето на немедицинската дејност, можат да учествуваат и други лица вработени во Здравствениот дом, определени од директорот.

Член 36

Стручниот колегиум ги врши следните работи:

- се грижи за стручната работа на Здравствениот дом,
- одлучува за стручни прашања во рамките на овластувањата утврдени со закон, колективен договор, овој статут и другите општи акти на Здравствениот дом,
- утврдува стручни основи на Програмата за работа и развој,
- му дава мислење и предлози на директорот во поглед на организацијата на работата и условите за работа и развој на дејноста,
- утврдува потреба за упатување на специјализација, супспецијализација и стручно усовршување - едукација на високостручни работници доколку со закон не е поинаку уредено,
- ги предлага на директорот потребите за набавка на лекови, медицински помагала и друг потрошен материјал кои се потребни за вршење на здравствената дејност на Здравствениот дом согласно со програмата за работа,
- го разгледува предлог статутот и предлозите на другите општи акти,
- донесува Деловник за работа,
- предлага на директорот членови за Комисии за полагање на стручни испити на здравствени работници со средно, више и високо стручно образование и
- врши и други работи утврдени со закон, овој статут и општите акти.

Член 37

Стручниот колегиум работи на седници кои ги свикува директорот или по барање на некој од членовите на стручниот колегиум на Здравствениот дом.

Начинот на работата на стручниот колегиум се уредува со Деловник за работа.

IX. КОМИСИИ И ДРУГИ РАБОТНИ ТЕЛА

Член 38

Управниот одбор на Здравствениот дом за проучување на стручни и други прашања може да формира постојани и повремени комисии и други работни тела.

Мандатот на членовите на постојаните комисии трае додека трае мандатот на членовите на Управниот одбор.

Со деловникот за работа што го донесуваат комисиите, поблиску се утврдува начинот на нивната работа.

Член 39

Надлежноста, составот, начинот на работата и другите прашања поврзани со работа на комисиите и работните тела се уредуваат со актот за нивното формирање.

Член 40

Постојаните и повремениите комисии за својата работа му одговараат на Управниот одбор, односно директорот и поднесуваат извештај најмалку еднаш годишно или по завршената работа.

Пвремениите комисии се формираат по потреба.

X. ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА ПАЦИЕНТИТЕ - КОРИСНИЦИ НА ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ

Член 41

Пациентите - корисници на здравствените услуги во Здравствениот дом имаат права уредени со прописите за здравствената заштита, здравственото осигурување, заштита на правата на пациентите и други прописи од областа на здравството.

Здравствениот дом при укажување на здравствена заштита на пациентите во целост ги применува одредбите на Законот за здравствената заштита, Законот за здравствено осигурување, Законот за заштита на правата на пациентите и другите подзаконски акти донесени врз основа на овие закони.

Член 42

Пациентите - корисници на здравствените услуги во Здравствениот дом имаат обврска да го почитуваат куќниот ред на Здравствениот дом, да ги почитуваат советите и инструкциите на здравствените работници и на другите вработени во Здравствениот дом, како и други обврски уредени со Законот за заштита на правата на пациентите.

Корисниците на здравствените услуги имаат право на приговор / поплака до директорот во врска со остварувањето на правата од здравствената заштита и здравственото осигурување.

Здравствениот дом во грижата за остварувањето на заштитата на правата на пациентите обезбедува правна помош и правни совети за заштита на правата на пациентите.

Член 43

Здравствениот дом е должен да се грижи за заштитата на правата на пациентите и да дава правни совети и правна помош на пациентите во однос на остварувањето на заштита на нивните права согласно со Законот за заштита на правата на пациентите.

XI. ПРАВА И ОБВРСКИ НА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ВРШЕЊЕТО НА ДЕЈНОСТА НА ЗДРАВСТВЕНИОТ ДОМ

Член 44

Здравствениот дом во рамките на својата дејност е должен да го прими пациентот - корисникот и да му ја укаже потребната здравствена услуга.

При укажување на здравствената заштита здравствените работници и здравствените соработници се должни својата работа да ја вршат совесно, стручно, ефикасно, уредно, непристрасно, да не се раководат од свои лични финансиски интереси, да не ги злоупотребуваат овластувањата и статусот што го имаат како здравствен работник односно здравствениот соработник и да го штитат личниот углед и угледот на установата во која се вработени.

Здравствените работници и здравствените соработници се должни да го почитуваат единствениот систем за закажување на здравствени услуги „Мој термин“ и принципите на постапување и однесување содржани во Протоколот за хоспитална култура.

При укажување на здравствената заштита, здравствените работници и здравствените соработници се должни да се грижат за корисниците на кои им се укажува

здравствена заштита, да го почитуваат нивното достоинство, да се придржуваат на медицинската етика и медицинската доктрина и да ја чуваат професионалната тајна, како и да ги почитуваат и другите права на пациентите и исполнуваат обврските уредени со Законот за заштита на правата на пациентите.

На водењето, чувањето, собирањето и располагањето со медицинската документација се применуваат одредбите од прописите од областа на евиденциите од областа на здравството, заштитата на правата на пациентите и заштитата на личните податоци.

Здравствените работници и здравствените соработници имаат права и должности уредени и со други закони.

Член 45

Вработените во Здравствениот дом кои користат медицинска документација се должни да ги чуваат податоците од документацијата како професионална тајна, како и да ги почитуваат и другите права на пациентите уредени со Законот за заштита на правата на пациентите.

Професионалната тајна се должни да ја чуваат и сите други лица кои за време на вршењето на својата должност ќе дознаат податоци за здравствената состојба на пациентот.

XII. НАДЗОР НАД РАБОТАТА НА ЗДРАВСТВЕНИОТ ДОМ

Член 46

Надзор над законитоста на работата, надзорот над стручната работа и инспекциски надзор во Здравствениот дом се врши согласно Законот за здравствената заштита.

Здравствениот дом организира вршење на внатрешен надзор над стручната работа на своите здравствени работници и здравствени соработници на начин утврден со општ акт, согласно Законот за здравствената заштита.

XIII. ОДГОВОРНОСТ НА ЗДРАВСТВЕНИОТ ДОМ

Член 47

Во Здравствениот дом вработените здравствени работници и здравствени соработници, доколку се утврди во одредена постапка, одговараат за штетата што во вршењето на дејноста од јавен интерес ќе им ја причинат на корисниците на здравствените услуги, ако се утврди дека штетата е направена намерно или од нестручно работење.

Ако здравствениот работник, односно здравствениот соработник претрпи штета на работа или во врска со работата, Здравствениот дом е должен да му ја надомести штетата согласно со закон.

XIV. СРЕДСТВА ЗА РАБОТА НА ЗДРАВСТВЕНИОТ ДОМ

Член 48

Здравствениот дом стекнува средства за работа од Фондот за здравственото осигурување на Република Северна Македонија, Буџетот на Република Северна Македонија, од учество со лични средства на корисниците на здравствените услуги што ги пружаат, од средствата стекнати со легати, наменски прилози, подароци и завештанија.

Здравствениот дом самостојно управува со имотот и ги користи стварите, финансиските средства и другите материјални права потребни за вршење на дејноста, согласно Закон.

Член 49

Доколку Здравствениот дом престане со работа, имотот, средствата и приходите што остануваат по исполнувањето на обврските му припаѓаат на основачот.

XV. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ВО ВОНРЕДНИ УСЛОВИ, КРИЗНИ СОСТОЈБИ И ВО УСЛОВИ НА ШТРАЈК

Член 50

Здравствениот дом е должен да изготви планови за заштита при кризи и вонредни случаи и околности.

Здравствениот дом во согласност со Министерството за здравство е должен во општите акти, во согласност со закон, да ги утврди своите задачи за обезбедување на здравствена заштита во вонредни услови и кризи состојби (природни и други тешки несреќи и вонредни состојби).

Здравствениот дом е должен да обезбеди средства за резерва на лекови и санитарски материјални средства, кадри и други потреби за работа во условите од став 1 на овој член.

Член 51

Во вонредни услови и кризи состојби Здравствениот дом е должен да ја приспособи својата организација на работа, да презема мерки за непречена работа и за отстранување на последиците од таквата состојба.

При планирање и вршење на работите во вонредни услови Здравствениот дом соработува со припадниците на Центарот за управување со кризи и Дирекцијата за заштита и спасување, Црвениот крст на Република Северна Македонија и други субјекти.

Член 52

Вработените во Здравствениот дом правото на штрајк можат да го остварат под услови да не се доведува во опасност животот и здравјето на граѓаните кои бараат здравствена заштита.

Во понатамошната постапка во случај на штрајк ќе се применуваат во целост прописите од оваа област.

Член 53

Заради отстранување на штетните последици кои можат да настанат од неукажување на здравствени услуги за време на штрајк, директорот е должен да обезбеди итна медицинска помош и минимална функција на сите организациони делови во процесот на работата.

Врз основа на преземените мерки од став 1 на овој член вработените се должни да постапуваат по соодветните наредби.

Одлуките донесени врз основа на став 1 на овој член траат до престанувањето на условите кои довеле до нивно воведување.

Доколку вработените не постапат согласно став 2 на овој член директорот е должен да го обезбеди остварувањето на работниот процес со заменување на соодветни профили на вработените.

Вработените од став 2 на овој член кои не ги извршуваат работните обврски вршат потешка повреда на работната дисциплина која претставува основ за престанок на работниот однос.

XVI. ЈАВНОСТ ВО РАБОТАТА И ИНФОРМИРАЊЕ

Член 54

Работата на Здравствениот дом е јавна.

Јавноста во работата на Здравствениот дом се обезбедува преку:

- присуство на претставниците на средствата за јавно информирање на седниците на управниот одбор по претходно добиено одобрение,
- со издавање соопштенија за работата или /и информативен билтен на Здравствениот дом,
- овозможување на контакти на претставници на медиумите со директорот на Здравствениот дом или по негово овластување со стручни лица од соодветна област вработени во Здравствениот дом и
- информирање и на друг начин во согласност со закон овој статут и другите општи акти на Здравствениот дом.

Член 55

Јавноста во работата на Здравствениот дом се обезбедува и преку објавување во средствата за јавно информирање или на интернет на следните податоци:

- назив и адреса на Здравствениот дом,
- вид на здравствената дејност која ја врши Здравствениот дом во рамките на мрежата,
- ниво на здравствена заштита, дејност и специјалност,
- обученост и квалификации на здравствените работници,
- работно време на Здравствениот дом,
- ценовник на здравствени услуги и
- лого, односно заштитен знак на Здравствениот дом.

Податоците од став 1 на овој член се објавуваат согласно дозволата за работа на Здравствениот дом.

Називот на Здравствениот дом се пишува на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот во Скопје и неговото писмо, како и на англиски јазик, со иста големина и фонт, при што називот на македонски јазик и писмо е напишан прв.

Член 56

Информирањето на вработените во Здравствениот дом за поважните прашања од работата на Здравствениот дом се врши преку огласна табла и/или на друг начин утврден со закон.

XVII. ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА СТАТУТОТ И НА ДРУГИ ОПШИ АКТИ

Член 57

Иницијатива за покренување на постапка за донесување на статутот и на другите општи акти на Здравствениот дом како и нивно изменување и дополнување можат да поднесат управниот одбор, директорот и стручниот колегиум на Здравствениот дом.

Иницијативата се поднесува до управниот одбор на Здравствениот дом.

Член 58

Статутот и општите акти на Здравствениот дом ги изготвува посебна комисија составена од три члена со еднаков број на заменици која ја формира управниот одбор.

Комисијата од став 1 на овој член го утврдува предлогот на статутот и другите општи акти и ги доставува до стручниот колегиум на разгледување.

Утврдениот текстот на статутот и на другите општи акти, согласно мислењето од стручниот колегиум, Комисијата од став 1 на овој член го доставува до управниот одбор.

Општите акти на Здравствениот дом ги донесува управниот одбор со мнозинство на гласови од вкупниот број на членови, а статутот и другите акти од јавен интерес, ги донесува Управниот одбор со мнозинство на гласови и од претставниците на основачот.

Општите акти се објавуваат на огласната табла на Здравствениот дом и/или на друг начин утврден со закон.

Изменување и дополнување на статут и на другите општи акти, се врши на начин и постапка предвидена за донесување на статутот и општите акти на Здравствениот дом.

Статутот се доставува до Министерството за здравство за добивање на согласност по неговото донесување од управниот одбор на Здравствениот дом.

Толкување на одредбите од овој статут и општите акти дава управниот одбор на Здравствениот дом.

Член 59

За уредување на прашањата од значење за работата на Здравствениот дом се донесуваат општи акти кои се однесуваат на:

- правата, обврските и одговорностите на вработените во Здравствениот дом,
- внатрешната организација на Здравствениот дом и систематизацијата на работните места,
- стручното оспособување и усовршување на вработените,
- начинот на користењето и одржувањето на медицинската опрема,
- начинот и содржината на спроведувањето на внатрешниот надзор над стручната работа на здравствените работници и здравствените соработници,
- начинот и постапката за прием на пациентите - корисници при укажување на здравствената заштита,
- безбедноста и здравје при работа,
- здравствената заштита во вонредни услови, кризни состојби и во услови на штрајк,
- деловната и професионалната тајна и
- други општи акти утврдени со закон и колективен договор.

Член 60

Здравствена установа, зависно од дејноста што ја врши, е должна со општ акт особено да ги уреди следниве прашања: организацијата и начинот на укажување на итната медицинска помош, начинот на користење и одржување на медицинската опрема, негата на болните и домашното лекување, начинот и постапката за прием на пациентите при укажување на примарна, специјалистичко-консултативна и болничка здравствена заштита, начинот и содржината на спроведувањето на внатрешниот надзор над стручната работа над здравствените работници и здравствените соработници и видот и начинот на користење на работната и заштитната облека на здравствените и другите работници.

XVIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 61

Во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој статут ќе се донесат сите општи акти на Здравствениот дом.

Општите акти влегуваат во сила осмиот ден од денот на објавувањето на огласната табла на Здравствениот дом.

Член 62

Здравствениот дом е регистриран во Централниот регистар на Република Северна Македонија со ЕМБГ 4442261, за кој е донесена Одлука за основање на Јавна здравствена установа Здравствен дом „ЖЕЛЕЗНИЧАР“ - Скопје од Владата на Република Македонија со бр. 19-378/1 од 7 февруари 2005 година и објавена во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 10 од 14 февруари 2005 година.

Член 63

Со денот на влегувањето во сила на овој Статут престанува да важи Статутот на Здравствениот дом бр. 864/1 од 26 ноември 2007 година.

Член 64

Овој статут влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето на огласната табла на Здравствениот дом, а ќе се објави по добивањето на согласност од Министерството за здравство.

број _____

датум _____ година

**ЈЗУ ЗДРАВСТВЕН ДОМ
„ЖЕЛЕЗНИЧАР“ - СКОПЈЕ**

**УПРАВЕН ОДБОР
претседател**

_____
/ име и презиме /

_____
/ своерачен потпис /